

Tjänster från CEDE

www.cede.nu

Christer Danielsson

Senior Advisor

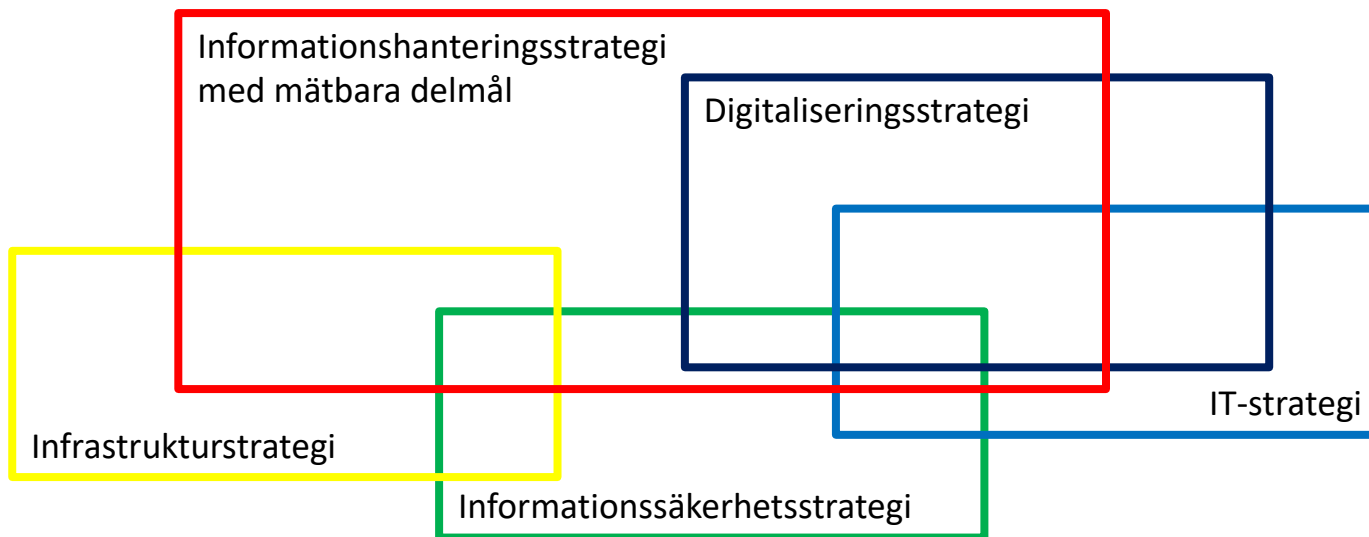
Agenda

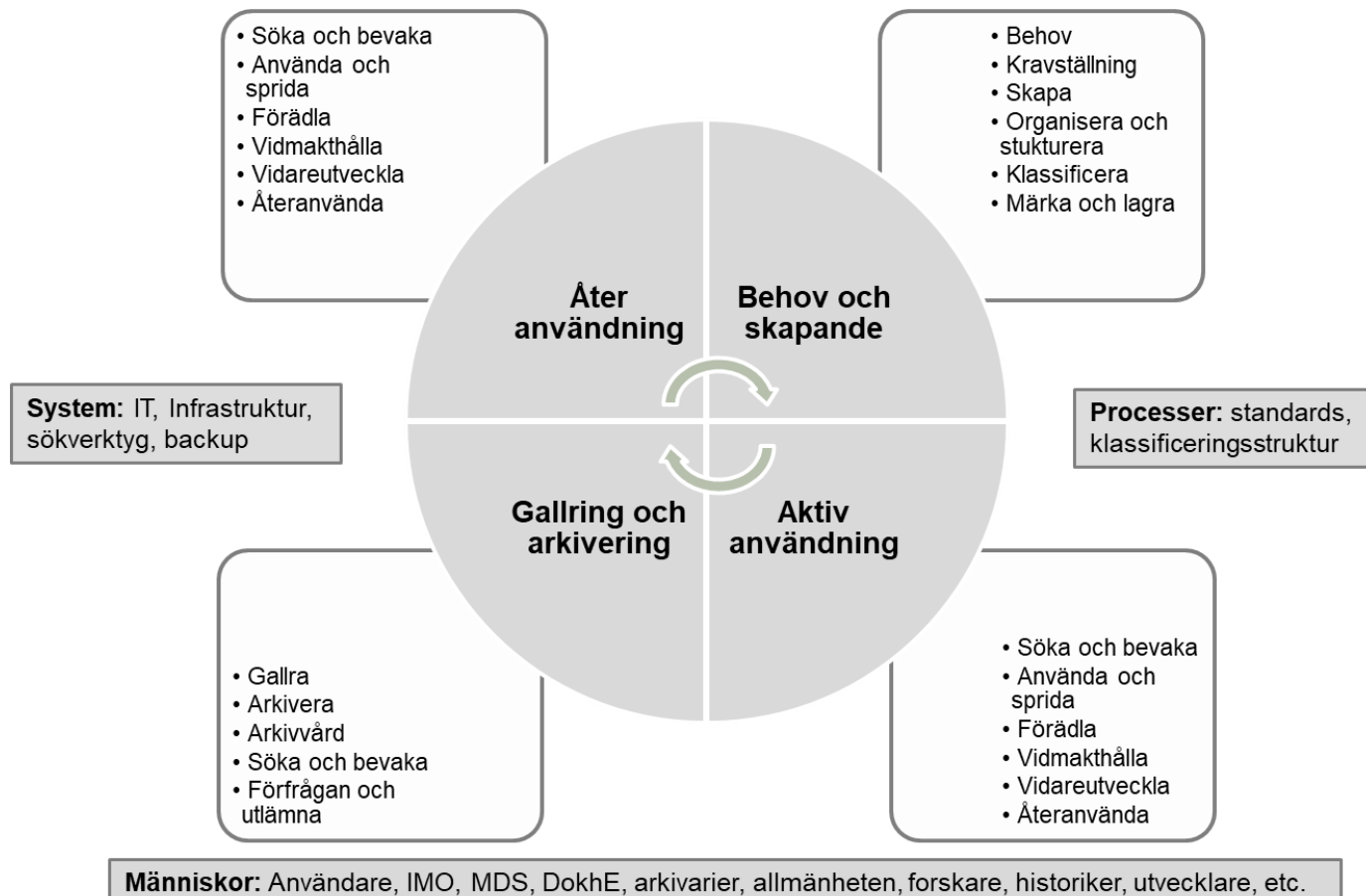
- Information Management Strategi
- Mäta mognadsnivå
- Digitalisering av offentliga Sverige
- Förändringsledning
- Styrmodeller
- Kostnadsreduceringar inom IT

Information Management Strategi

- För att skapa god ordning och reda behöver fler än 50 områden hanteras på ett strukturerat sätt. Exempelvis organisering av information, tillgänglighet, säkerhet, spårbarhet, informationsdelning, metadata, teknologi, medvetenhet, utbildning, roller och ansvar.
- Detta behöver genomföras strukturerat och enhetligt över hela organisationen.
- Ett effektivt angreppssätt är att utgå från ett antal identifierad problem och hantera det som krävs inom respektive område för att eliminera det specifika problemet. I motsats till att hantera allt som en vattenfallsprojekt blir detta mer agilt och med snabbare leveranser. Man kan återkomma till samma område i senare faser utifrån andra specifika problem.

Vad ingår - och vad är i fokus

Exempel på mål i IM Strategi

Område	Mål för information management
A – Styrning av informationshantering	Organisationen har en styrning av informationshantering som säkerställer effektiv användning och maximerad nytta av information.
B – Planering	Organisationen har utvecklade planer för informationshantering i alla verksamheter.
C – Utvärdering	Organisationen har förmågan att utvärdera informationshantering och identifiera problem som bör åtgärdas.
D – Organisation	Informationshantering ses i organisationen som ett strategiskt område och nödvändiga organisatoriska strukturer finns på plats och är kända i organisationen.
E – Utbildning och träning	Medarbetarna genomgår relevant utbildning och träning i informationshantering.
F – Metoder	Organisationen använder gemensamma metoder för att hantera sin information.
G – Hantering	All information hanteras enligt organisationen regler för information i hela sin livscykel och enligt synsättet att information är en strategisk resurs.
H – Teknologi	Organisationen IT-system stödjer verksamhetens behov av hantering och delning av information på ett resurseffektivt sätt samtidigt som nyttan med informationen maximeras och informationssäkerheten behålls.

Mäta mognad – vad kan mätas

- Processer och arbetssätt
- Digitalisering
- IT-strategi
- Förvaltning och IT management
- Stödjande av verksamheten genom IT
- Informationshantering
- IT- och informationssäkerhet (Transportstyrelsen)
- Teknologi
- En blandning av ovanstående?

Ett exempel - baserat på människor, processer och teknologi

Mognadsnivå	1. Initial	2. Repeterbar	3. Definierad	4. Styrbar på en mätbar nivå	5. Under kontrollerad optimering
<p>Mognadsnivåbeskrivning</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Människor (kompetens, trygghet) ▪ Processer (ledning, innovation) ▪ Teknologi (IT, infrastruktur) 	<p>Har digitaliseringsprocesser som (vanligtvis) är odokumenterade och i ett tillstånd av kontinuerlig förändring och som tenderar att påverkas ad hoc, på ett okontrollerat och reaktivt sätt av användare eller händelser. Detta resulterar i en kaotisk eller instabil miljö för utvecklingen.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Är på en låg nivå avseende dokumenterad digitaliseringspraxis för hela organisationen. 2) Vissa organisatoriska enheter är dock medvetna om vikten av att hantera digitala resurser på ett professionellt sätt och har utvecklat för enheten gemensamma metoder (praxis) som används i deras aktiviteter. 3) På en övergripande nivå reagerar organisationen när problem uppstår avseende kvalitet. 	<ol style="list-style-type: none"> 1) Har på övergripande ledningsnivå en förståelse för vikten av digitalisering. 2) Polycys, procedurer och standarder finns och används vanligen i organisationen. 3) Digitaliseringsmetoderna (praxis) i denna organisation är finansierade och styrda och de processer som är definierade och dokumenterade förbättras över tid i någon utsträckning. 	<ol style="list-style-type: none"> 1) Betraktar digital information som en viktig tillgång. 2) Verksamheten är djupt involverad i digitaliseringen och tar ansvar för kvalitet för den information de ansvarar för. Denna organisation har flera metoder som är såväl mogna som av hög kvalitet och utnyttjar audits för att säkerställa att de utnyttjas på rätt sätt i alla aktiviteter. 	<p>Organisationen betraktar digital information som en tillgång som är avgörande för dess framgång. Organisationens digitalisering är av hög kvalitet och utnyttjas i hela organisationen. Den tydliga egenskapen hos en organisation på denna nivå är fokus på kontinuerlig förbättring. All digitaliseringsverksamhet mäts och resultatet från dessa mätningar används för att förbättra hanteringen.</p>

- ”Digitaliseringen ger helt nya förutsättningar för att utveckla det offentliga Sverige. Utvecklingstakten går snabbare och medborgarnas beteende och förväntningar förändras i en utsträckning som vi inte sett tidigare”.

Ekonomistyrningsverket Rapport, Digitaliseringen av det offentliga Sverige

- Den nationella Digitaliseringsstrategin pekar regeringen ut fem delmål:
 1. D-kompetens - I Sverige ska alla kunna utveckla och använda sin digitala kompetens.
 2. D-trygghet - I Sverige ska det finnas de bästa förutsättningarna för alla att på ett säkert sätt ta del av, ta ansvar för samt ha tillit till det digitala samhället.
 3. D-innovation – I Sverige ska det finnas de bästa förutsättningarna för att digitalt drivna innovationer ska utvecklas, spridas och användas.
 4. D-ledning - I Sverige ska relevant, målmedveten och rättssäker effektivisering och kvalitetsutveckling ske genom digitalisering.
 5. D-infrastruktur - Hela Sverige bör ha tillgång till infrastruktur som medger snabbt bredband, stabila mobila tjänster och som stödjer digitalisering.

Angreppssätt med intervjuer – utgår från nuläge och Hur organisationen ska digitaliseras

1. Utgå från vart organisationen ska befinna sig om 3-5 år, utifrån nationella digitaliseringsstrategin.
2. Analys av det som presenterats vad gäller mognadsmodeller och utarbeta en indelningsgrund (vad ska mätas inom vilka områden och hur).
3. Utarbeta frågor som ska besvara vart organisationen befinner sig nu (mätetal) respektive om 3-5 år, inom de olika områdena och perspektiven.
4. Formulär för att, baserat på indelningsgrunden, kunna fylla i projekt/arbetspaket/aktiviteter som bidrar till digitaliseringsförmågan.
5. Identifiera hur projekt/aktiviteter bidrar till att nå de övergripande målen (3-5 år).
6. Mappning av vad som görs nu inom organisationen och projekt/aktiviteter mot Indelningsgrunden.
7. Formulär för sammanställning resultat från ovan.

Alternativt angreppssätt med workshops - och grupparbete

1. Nu-läge, översiktligt
 - Utarbeta en indelningsgrund (vad ska mätas inom vilka områden och hur)
 - Vad görs/vad har gjorts hittills inom organisationen för digitalisering
 - Vad görs/planeras att göras inom digitalisering
2. Bör-läge, översiktligt
 - Vad behöver göras inom digitalisering enligt nationella digitaliseringsstrategi
3. Delta, översiktligt
 - Vilka är skillnaderna mellan Nu-läge och Bör-läge?
 - Mät och bedöm mognadsnivån
4. Action Plan, översiktligt
 - Vad behöver göras för att minska/ta bort delta?
5. Nästa steg

Förändringsledning – varför misslyckas förändringsprojekt och IT-projekt

Vad misslyckas man med?

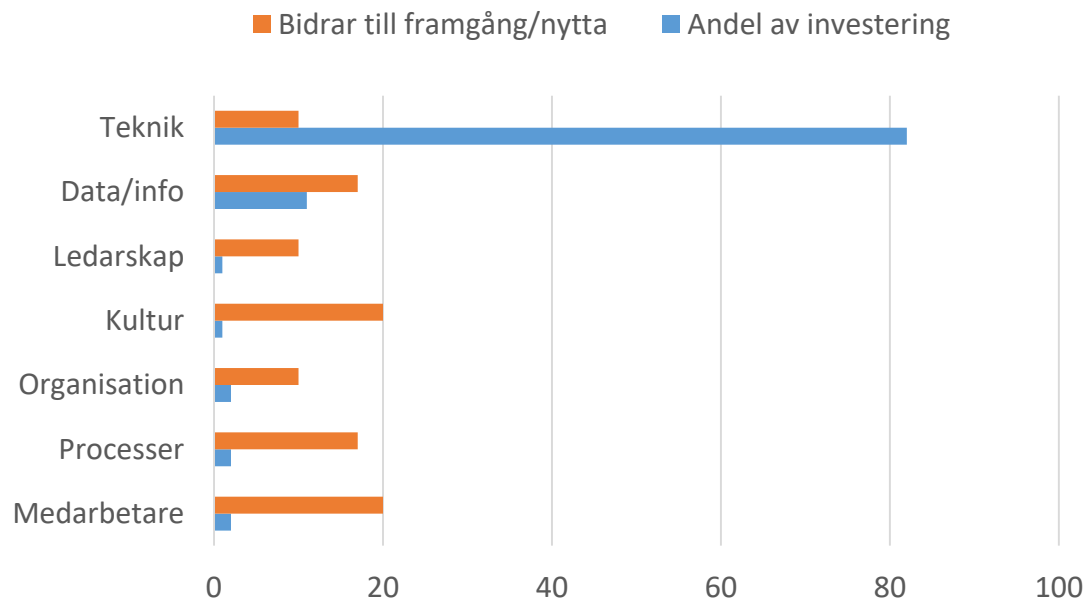
1. Håller inte projektbudget
2. Inte förankrat i organisationen
3. Leveranserna motsvarar inte förväntningarna
4. Håller inte tidsplan
5. Har inte kontroll över vad som levererats och hur det är konfigurerat

Varför misslyckas man?

1. Dåligt genomförd kostnads- och nyttokalkyl, för många förändringar från beställaren
2. Undermålig förändringsledning och fel projektmedlemmar
3. Brister i planering och förstudie, dålig kravspecifikation
4. Bristande projektledarskap och projektmodell
5. Dåligt genomförd dokumentering, bristande arkitekturkunskap och undermålig konfigurationsledning

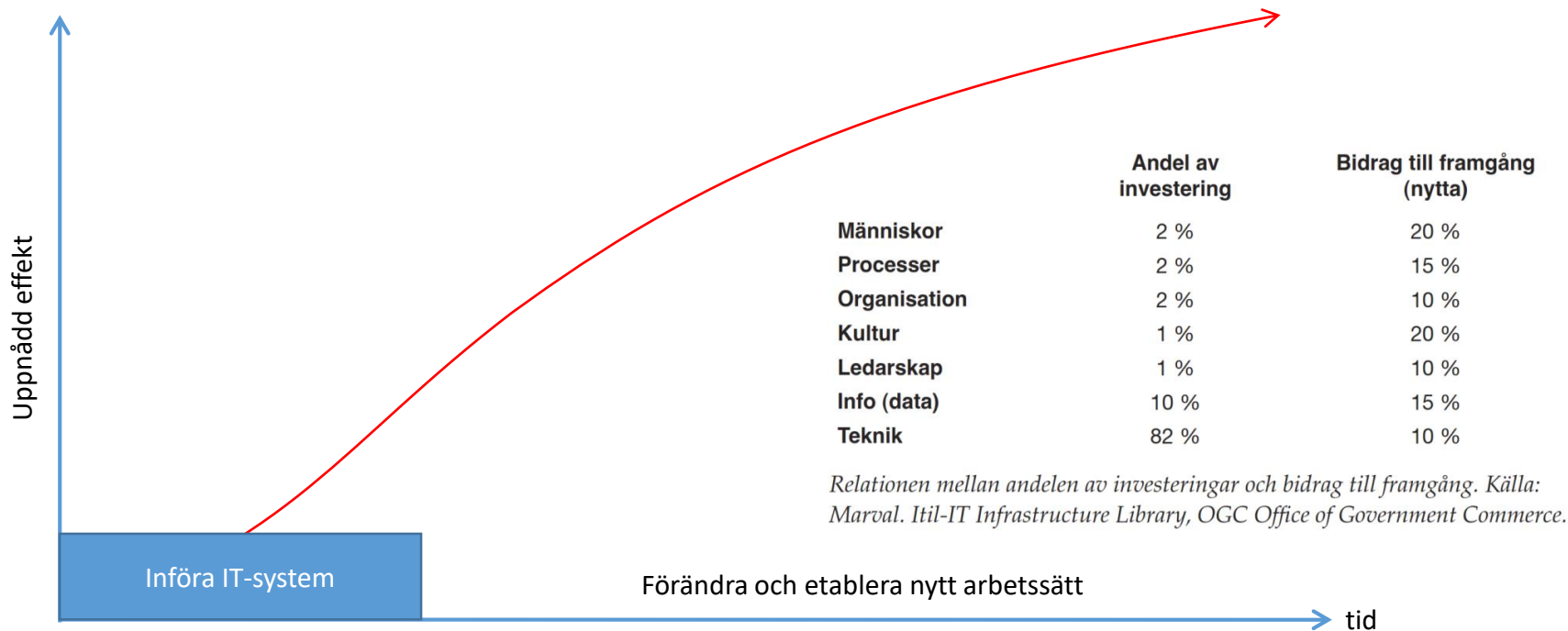
Många problem har beroenden - men allt går att styra upp

Lägger organisationen tid och pengar på rätt saker?

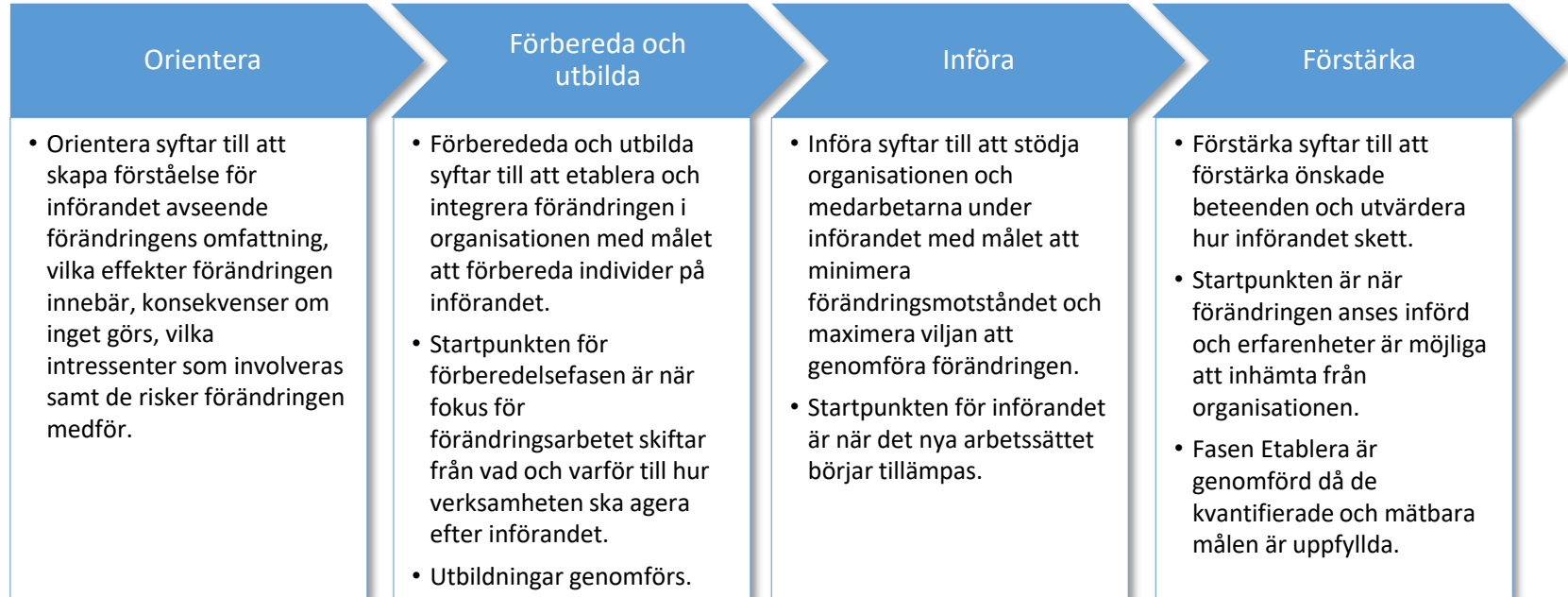

Källa: Marval itil-
IT infrastructure
library, OGC

Förändringsledning – effekt vid införandet av nytt IT-stöd nås efter att etableringen är genomförd

Förändringsledning och dess fyra faser – vem ska nås av vilket budskap, när och genom vilken kanal?

Styrmodeller för verksamhetsutveckling och förvaltning – vad behöver hanteras

Område	Effekter
Styrning	<ul style="list-style-type: none"> • Ansvar, roller, mandat, forum och arbetssätt relaterade till utveckling och förvaltning.
Ekonomi	<ul style="list-style-type: none"> • Hantering av ekonomi och finansiering av förändringar med budgetering genomförande och uppföljning. Baseras på kostnads- och nyttokalkyler.
Samverkan	<ul style="list-style-type: none"> • Hantering av ändringar som påverkas vid förändring av arbetssätt eller IT såsom; styrande dokument, utbildning, kommunikation och information.
Gränssnitt	<ul style="list-style-type: none"> • Verksamhetsutvecklingen ska ha synkroniserade gränssnitt med tex IT-processer och produktion.
Ärendehantering	<ul style="list-style-type: none"> • Optimerat ärendeflöde och form för samverkan vid förändringar.
Enhetlighet	<ul style="list-style-type: none"> • Verksamhetsutveckling sker enhetligt med mallar för förvaltningsplaner, utbildningsplaner, behovsframställan och uppdrag.